

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

A tanuló azonosító
matricája

FIGYELMESEN
RÁRAGASZTANI

MAGYAR NYELV

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE
šk. god. 2023./2024.

IRODALOM ÉS NYELV

MAG.50.MA.R.K1.32

57485

A válaszadó lap kitöltésének módja:

A	☒	B	☐	C	☐
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------

A válaszadó lapon ejtett hibák javításának módja:

A	☒	B	☐	C	☒
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	-------------------------------------

Átmásolt helyes válasz

C IK

Monogram (rövidített aláírás)

ITT NYOMNI ÉS TÉPNI!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

MAGYAR NYELV
Irodalom és nyelv

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Azonosító matrica
FIGYELMESEN RÁRAGASZTANI!

M
A
G
1

Válaszadó lap

D-S050

1. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

2. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

3. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

4. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

5. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

6. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

7. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

8. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

9. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

10. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

11. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

12. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

13. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

14. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

15. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

16. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

17. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

18. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

19. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

20. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

21. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

22. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

23. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

24. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

25. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

26. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

27. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

28. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

29. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

30. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

31. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

32. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

33. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

34. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

35. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

36. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

37. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

38. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

39. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

40. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

Az értékelő tanár kódja: _____

MAG.50.MA.R.L1.02

57486

TILOS FÉNYMÁSOLNI!
SZÁMÍTÓGÉPES FELDOLGOZÁS

CSAK A KIJELÖLT
MEZŐBE ÍRJON!

Jelölje meg: **X**

MAG1

41. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐42. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐43. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐44. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐45. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐46. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐47. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐48. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐49. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐50. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐51. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐52. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐53. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐54. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐55. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐56. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐57. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐58. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐59. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐60. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

ÁLTALÁNOS UTASÍTÁSOK

Figyelmesen kövesse az utasításokat!

A vizsgaterem vezetőjének engedélye nélkül ne lapozzon, és ne fogjon hozzá a feladatok megoldásához!

A vizsga **80** percig tart.

Minden feladatcsoport előtt szerepel az adott feladatok megoldási útmutatója. Figyelmesen olvassa el az útmutatót!

Írjon olvashatóan! Az olvashatatlan válaszokra nulla (0) pont jár.

A válaszok bejelölésére és a tévesen beírt válaszok javítására vonatkozó útmutató a vizsgakönyv 2. oldalán található. Amennyiben a vizsgázó elront egy választ, a hibás választ húzza át, és tegye zárójelbe, majd adja meg a helyes választ! A helyes válasz mellé feltétlenül írja oda a monogramját (azaz rövidített aláírását, semmiképpen nem a teljes nevét)!

A vizsgafüzet oldalaira írhat, de a válaszadó lapon X-szel kell bejelölnie a válaszokat.

Kizárólag fekete vagy kék tollal írhat.

A feladatok megoldása után ellenőrizze válaszait!

Ellenőrizze, hogy minden vizsgaanyagra ráragasztotta-e az azonosító matricát!

Sok sikert kívánunk!

A vizsgafüzet 30 oldalt tartalmaz, ebből 3 üres.

I-II. Irodalom és nyelv

Szöveggel/szövegrészlettel kapcsolatos irodalmi – nyelvi feladatsor

Eldöntendő típusú feladatok

A következő feladatokban a felkínált négy válaszlehetőség közül csak **egy** helyes.
A válaszadó lapon a feladatok sorszáma mellett X-szel kell jelölni a helyesnek tartott megoldást.
A helyes válaszra egy (1) pont jár.

I. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget, és válaszoljon az 1-10. kérdésekre!
Az 1., 2., 3. és a 4. kérdés magára a szövegre, az 5., 6., 7. és a 8. kérdés a mű egészére vonatkozik, a 9. és a 10. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

William Shakespeare:

Romeo és Júlia

3. FELVONÁS, 2. szín

JÚLIA

Nagy ég! – Romeo ölte meg Tybaltot?

DAJKA

Ő, ő bizony – irtózatoss –, de így van.

JÚLIA

Ó, kígyószív rózsálló szín alatt!

Sárkány lakott-e ily dicső odúban?

Nyájas tyrannus! Angyali cudar!

Farkasfogó bárány! Hollók galambja!

Undokságoknak égi látszata!

Kész ellentéte annak, mit mutattál! –

Te kárhozott szent és tisztess gazember!

Ó, természet, mi dolgoz a pokolban,

Hogy egy ily ördögi gonoszt a tiszta testnek

Gyorsan-múló mennyországába zártál? –

Kötöttek-e ily gyatra könyvet ily szép

Kötésbe? Ó, hogy élhet a csalárdság

E cifra kastélyban!

DAJKA

Ne higgy nekik,
Mind hűtelen, mind hitszegő a férfi,
Mind kétszínű, álnok, gaz, semmiházi.
Jaj, hol legényem? Szíverősítőt:
Mégvénít a gond. Amit Romeo tett,
Szégyenletes.

JÚLIA

Pörsenjen ki a nyelved,
Hogy így beszélsz. Ő nem szégyenre lett.
Elszégyenülne homlokán a szégyen:
Ez az a trón, melyen a tisztességet
A földgolyón királlyá koronázzák.
Jaj, mily bolond voltam, hogy sértegettem!

DAJKA

Hát így beszélsz a bátyád gyilkosáról?

JÚLIA

Beszélhetek-e másképp az uramról?
Szegény uram, neved milyen nyelv áldja,
Ha háromórás asszonyod lehordja? –
[...]
Egy szó – sötétebb, mint Tybalt halála,
Gyilkolt meg engem: vajha elfeledném,
De úgy belevésődött az agyamba,
Mint szörnyű tett a bűnösök fejébe:
„Tybalt halott, Romeo számkivetve”,
E „számkivetve”, e szó „számkivetve”
Ölt meg sok száz Tybaltot. A halála
Gyász volna, nagy, ha ennyi volna csak:
De hogyha a zord gyász nem jár magában,
S okvetlenül hoz még több új csapást is,
Mért nem követte ezt: „Tybalt halott”,

„Meghalt apád”, „anyád” vagy mind a kettő,
Hogy újra sírjak, újra fölzokogjak?
De hogy Tybalt után hátvéd gyanánt jött:
„Romeo számkivetve”, mind megölték,
Apám, anyám, Tybaltot, Romeót
És Júliát. – „Romeo számkivetve” –
Nincs vég, határ, mérték e szóba semmi,
Nincs mód halálos mélységére menni.
Apám, anyám, daduska, merre van hát?

DAJKA

Tybalt holttesténél, mind öt siratják.
Hozzájuk mennél? Én majd elvezetlek.

JÚLIA

Hadd mossák könnyeikkel a sebét.
Nekem marad Romeómért, elég.
Vedd föl a hágcsót: ez is árva lett,
Elhagyta Romeo, mint engemet.
Kívánta, hogy ágyamhoz út legyen,
De mint leány halok meg, özvegyen.
Jöjj, hágcsó, jöjj, dadus, nászágyba vágyom,
Nem Romeo, Halál csókol ez ágyon.

DAJKA

Menj a szobádba: Romeót hozom.
Ő megvigasztal, a helyét kitudtam.
Nem hallod? Itt lesz, még ma éjjel itt lesz.
Lőrinc barát tanyáján rejtezik.

JÚLIA

Add neki gyűrűm, hisz szívem ura,
S kérd, jöjjön el a végső búcsura.

Kosztolányi Dezső fordítása

1. Mikor zajlik az idézett párbeszéd?

- A. a szerelmesek nászéjszakája előtt
- B. a szerelmesek egybekelése előtt
- C. Romeo száműzetése előtt
- D. Mercutio halála előtt

(1 pont)

2. Hogyan reagál Júlia közvetlenül azután, hogy értesül Tybalt haláláról?

- A. aggódik a szüleiért
- B. csalódik Romeóban
- C. bátyja holttestéhez siet
- D. segítséget kér a dajkától

(1 pont)

3. Milyen stilisztikai alakzat a *kárhozott szent* és a *tisztes gazember*?

- A. fokozás
- B. hiperbola
- C. oximoron
- D. tőismétlés

(1 pont)

4. Miért küldi el Júlia a dajkával a gyűrűjét Romeónak?

- A. mert így szakít vele
- B. hogy anyagilag támogassa
- C. hogy biztosítsa szerelméről
- D. mert feleségül akar menni hozzá

(1 pont)

5. A mű egészének ismeretében a drámai cselekmény mely fázisához sorolható az idézett részlet?

- A. bonyodalom
- B. késleltetés
- C. végkifejlet
- D. expozíció

(1 pont)

6. Mi **nem** jellemző a shakespeare-i drámára az alábbiak közül?

- A. fordulatos cselekményvezetés
- B. férfiakból álló színtársulat
- C. árnyalt jellemábrázolás
- D. antik minták követése

(1 pont)

7. Melyik fogalommal írható le a Romeo és Júlia verselése?

- A. tercina
- B. disztichon
- C. blank verse
- D. felező nyolcas

(1 pont)

8. Júlia dajkáján kívül ki segíti a fiatalok szerelmének kibontakozását a mű cselekménye során?

- A. Boldizsár
- B. Escalus
- C. Lőrinc
- D. Páris

(1 pont)

9. Milyen mondatfajta-hoz tartozik az *Ó, hogy élhet a csalárdság / E cifra kastélyban!* mondat?

- A. felszólító
- B. felkiáltó
- C. óhajtó
- D. kérdő

(1 pont)

10. Az alábbiak közül melyik szó jelentése áll a legközelebb a *hágcsó* szó jelentéséhez?

- A. kötél
- B. párna
- C. gyűrű
- D. függöny

(1 pont)

II. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget, és válaszoljon a 11-20. kérdésekre!

A 11., 12., 13., 14., 15. és a 16. kérdés magára a szövegre, a 17. és a 18. kérdés a mű egészére vonatkozik, a 19. és a 20. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Zrínyi Miklós:

Szigeti veszedelem

A szigeti hősök vértanúsága
(Részletek a XV. énekből)

54.
Zrini jól esmérven életének végét,
Ötszáz bátor vitézt számlál maga mellett;
Minthogy nem tűrheti immár égő tüzet,
Kiviszi magával azért mind ezeket.

55.
És az várbul kimegyen nagy bátor szűvel,
Előtte törökök futnak szerte-széllel;
Az piacon megáll, és szörnyű szemével
Nézi, hogy hon vagyon pogány sok sereggel.

56.
Ily kegyetlenül jön oroszláný barlangbul,
És ily szörnyen fénlík cometa magasbul;
Ez nagy országokra kár nélkül nem fordul,
Szörnyű jüvendőket hordoz hatalombul.

[...]

62.
De nem csinál pompát Zrini törököknek,
Nem mutatja vesztég sokáig ezeknek
Ő vitéz fegyverét; de mégyen ellenek;
Ötszáz halál megyen háta után ennek.

63.
Itt fegyver fegyverrel találkozik öszve,
Vitéz is vitézzel kapcsolódik közbe;
Vér, jajgatás és por megy égben keverve,
Törík dárda, kopja, szablya elegyedve.

64.
Halál formára jár bán törökök között;
Mint az lángos harap, ha nádban ütközött,
Mint az sebes vízár, ha hegybül érkezett:
Oly kegyetlenségben Zrini most öltözött.

[...]

97.
Szulimán jó lóra ülni igen siet,
De bán gyorsasága már régen ott termett,
Tizet ottan levág császár segítségét,
Így császárnak osztán Zrini szólni kezdett.

98.
„Vérszopó szelendek, világnak tolvaja,
Telhetetlenségednek eljűtt órája;
Isten bűneidet tovább nem bocsátja,
El kell menned, vén eb, örök kárhozatra.”

99.
Így mondván, derekában ketté szakasztá,
Vérét és életét az földre bocsátá;
Átkozódván lelkét császár kiindítá,
Mely testét éltében oly kevélyen tartá.

[...]

104.

De török számtalan körülvék sereget,
Messzirül jancsárság lüvik vitézeket;
Nem merik próbálni mert karddal ezeket,
Senki várni nem meri az ő kezeket.

105.

Mind ennyi között is egy jajgatás nincsen,
Mert nagy vigassággal s örömmel hal minden.
Az mely helyen állnak, ugyanazon helyben
Bocsátják lölköket Isten eleiben.

106.

Nem mér az nagy bánhoz közel menni senki,
De jancsár-golyóbis Zrinit földre veti:
Mellyében ez esett, más homlokát üti,
Vitézivel együtt az földre fekteti.

107.

Angyali légió ott azonnal leszáll,
Dicsérik az Istent hangos muzsikával,
Gábrriel bán lelkét két tized magával,
Földről felemeli gyönyörű szárnyával.

11. Mit jelenthet az **56.** strófában szereplő *cometa* kifejezés a szövegkörnyezet alapján?

- A. szakadék
- B. napfény
- C. üstökös
- D. fegyver

(1 pont)

12. Hogyan értelmezhető a **62.** versszakban szereplő *Ötszáz halál megyen háta után ennek* részlet?

- A. Zrínyi hatalmas túlerővel száll szembe
- B. Zrínyi vitézei mindannyian meghalnak
- C. Zrínyit az Alvilág serege támogatja
- D. Zrínyi ötszáz támadóját megöli

(1 pont)

13. Milyen fogalmat **nem** társít a **64.** strófa a várvédő hős alakjához?

- A. halál
- B. vízár
- C. tűzvész
- D. oroszlán

(1 pont)

14. Mely bűnével szembesíti Zrínyi Szulimánt a hozzá intézett megszólalásában?

- A. a kegyetlenségével
- B. a hitetlenségével
- C. a mohóságával
- D. az irigységével

(1 pont)

15. Mi jelzi az idézett részletben, hogy a törökök tartanak a várvédőktől?

- A. az, hogy védelmezik a vezérüket
- B. az, hogy messziről lőnek rájuk
- C. az, hogy körbeveszik őket
- D. az, hogy átkozzák őket

(1 pont)

16. Milyen eposzi konvenció érvényesül a **105-07.** strófában?

- A. deus ex machina
- B. epitheton ornans
- C. enumeráció
- D. invokáció

(1 pont)

17. Az alábbi költők közül – Zrínyihez hasonlóan – ki foglalkozott katonáskodással?

- A. Ady Endre
- B. Balassi Bálint
- C. Csokonai Vitéz Mihály
- D. Kölcsey Ferenc

(1 pont)

18. Hány versszakból áll a *Szigeti veszedelem*?

- A. 1456
- B. 1526
- C. 1566
- D. 1651

(1 pont)

19. Hány képző található a *telhetetlenségednek* szóban?

- A. három
- B. négy
- C. öt
- D. hat

(1 pont)

20. Mit jelent a *hon* szó a *Nézi, hogy hon vagyon pogány sok sereggel* verssorban?

- A. hány
- B. ház
- C. hol
- D. hun

(1 pont)

III. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget, és válaszoljon a 21-30. kérdésekre!

A 21., 22., 23. és a 24. kérdés magára a szövegre, a 25., 26., és a 27. kérdés a mű egészére vonatkozik, a 28., 29. és a 30. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Alexandr Szergejevics Puskin:

Anyegin

Harmadik fejezet

1

„Hová? Ej, ej, poéta-lélek!”
– Szervusz, nekem már menni kell. –
„Én nem tartóztatlak, de kérlek:
Az estédet hol töltöd el?”
– Larinéknál. – „Hát ezt csodálom,
S nem terhes társadalmi járom,
Hogy náluk teljék minden est?”
– Cseppet sem az. – „Nem értem ezt.
Elképzelek (hű kép? figyeld meg),
Szemem a társaságba lát:
Jó s egyszerű orosz család,
Agyonkínálnak, úgy szívelnek –
Befőtt, beszéd, sok, végtelen,
S a tárgy: esőzés, marha, len.”

2

– Hisz ez még nem baj, úgy találom. –
„Az unalom baj, nemdenem?”
– Ahogy ti éltek, én utálom,
A házias kört kedvelem,
A kört, ahol... – „Megint eklóga?
Elég ebből, hagyj a manóba!
Mi az? Hát úgy sietsz ma? Kár.
Mondd, Lenszkij, láthatnám-e már
Phyllisedet vonzó körében,
Ki álmod s versed sugara,
Megrikatód, et caetera?...
Mutass be.” – Tréfálsz. – „Semmiképpen.”
– Örömmel. – „S mikor?” – Most, gyerünk.
Meglásd, örülnek majd nekünk.

3

Indulhatunk. – S már droskin ülnek
S robognak. Már a cél is int.
Sok már a jóból, úgy örülnek
Larinék ős szokás szerint.
Vendéglátásra is szabály van.
Befőttet hoznak kicsi tálban,
Az asztalon korsó bor áll
És áfonyalevet kínál
.....
.....
És hazahajtottak galoppban
A legrövidebb úton át,
Mi meg most lessük el titokban
Két ifjú hősünk pár szavát.
– Ásítasz, Anyegin? – „Szokásból.”
– Ily szörnyen unatkozni máshol
Nem láttalak. – „Mindegy nekem.
Nézd, éj van már a réteken.
Andrjuska, jó lesz hazatérni!
Milyen sivár táj! Apropó:
Larinné szimpla s csacsogó,
De kedves és jólelkű néni.
De az az áfonyás zamat...
Féltettem tőle gyomromat.

5

És mondd csak, melyik volt Tatjana?”
– Az a borús, ki szót került,
S némán s merengve, mint Szvetlana,

Az ablak szegletébe ült. –
„S hűgához hűz szíved szerelme?”
– S ha hozzá? – „Nénje érdekelne,
Ha költő volnék, Olga nem,
Az arc üres, lélektelen,
Mint egy Van Dyck-madonna képe,
Kerek s pirosuló színű, mint
Amott a hold, mely bárgyun int
A bárgyu horizonton égve.”
Vlagyimir kurtán válaszolt,
S egész úton egy szót se szólt.
[...]

Áprily Lajos fordítása

21. Anyegin szerint melyek a kedvelt témák a vidéki társaság körében?

- A. időjárás, gazdálkodás
- B. történelem, politika
- C. szerelem, család
- D. álmok, irodalom

(1 pont)

22. Milyennek látja Anyegin Olgát a Larin családnál tett látogatás alapján?

- A. üdének
- B. lélektelennek
- C. titokzatosnak
- D. búskomornak

(1 pont)

23. Hogyan viszonyul Lenszkij ahhoz, ahogyan Anyegin a szerelmét jellemzi?

- A. egyetért vele
- B. sértőnek érzi
- C. vitába száll vele
- D. figyelmen kívül hagyja

(1 pont)

24. Milyen epikus közlésforma nyilvánul meg az alábbi részletben?

– Ásítasz, Anyegin? – „Szokásból.”
– Ily szörnyen unatkozni máshol
Nem láttalak. – „Mindegy nekem.
Nézd, éj van már a réteken.
Andrjuska, jó lesz hazatérni!”

- A. belső monológ
- B. függő beszéd
- C. párbeszéd
- D. leírás

(1 pont)

25. A mű vonásai közül melyik **nem** a romantika stílusjegye?

- A. egyedi rímelés
- B. jellemkontrasztok
- C. töredékes szerkezet
- D. társadalomábrázolás

(1 pont)

26. Melyik tipikus irodalmi alak előképének tekinthető a mű címszereplője?

- A. felesleges ember
- B. vakmerő csábító
- C. karrierista
- D. vátesz

(1 pont)

27. Milyen rímtípusok alkotják az anyegini strófát?

- A. kereszt-, páros és ölelkező rímek
- B. kereszt-, páros és félrímek
- C. ölelkező és bokorrímek
- D. ölelkező és félrímek

(1 pont)

28. Ki lehet a versben említett Andruska a szöveggörnyezet alapján?

- A. ló
- B. Larin
- C. kocsis
- D. Lenszkij

(1 pont)

29. Mi az *apropó* szó jelentése a szövegben?

- A. tulajdonképpen
- B. jut eszembe
- C. szerencsére
- D. elnézést

(1 pont)

30. Milyen típusú szóösszetétel a *jólelkű*?

- A. jelentéstömörítő
- B. határozós
- C. alanyos
- D. jelzős

(1 pont)

IV. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget, és válaszoljon a 31-40. kérdésekre!

A 31., 32., 33., 34., 35. és a 36. kérdés magára a szövegre, a 37. kérdés a mű egészére vonatkozik, a 38., 39. és a 40. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Kontra Ferenc:**Az aranyhintó**

(...)

Közben az utat figyeltem én is, mikor bukkan elő a partoldalban valamilyen rejtekhely vagy árulkodó jel, amit megfejthetünk. Minden kődarab gyanús volt, hiszen azt valahonnan hozni kellett.

– Ide nézzetek, megtaláltam – örvendezett Jani, de a földből kiálló félkörrel rövid kapingálás után kiderítettük, hogy egy permetezőhordó alja, biztosan elszívta a fagy, levált, és egyszerűen lehajították a szurdokba.

Megvizsgáltuk a félig betemetett kutakat is. Az úton emelkedő következett, arányosan fogyott mellettünk a löszpart. Amikor felértünk, leültünk pihenni.

– Vihar közeledik, furcsán sziszeg a szél – állapította meg Jóska.

Valóban, mintha megváltozott volna körülöttünk az éghajlat. A rövid ujjú trikó ránk tapadt az izzadságtól, és fázni kezdtünk a hűvös szélben, ami igencsak szokatlannak számított nyár közepén. Száraz por kavargott mindenfelé. A nap korongja homályosan bukdácsolt fölöttünk. Fokozatosan sötétedett, lassan alig láttunk el a következő diófaig, amely a Török út mellett állt. Odasiettünk, mint valami bűvőhelyhez, mintha tartanunk kellett volna valamilyen ismeretlen veszélytől. A fa alatt vártuk, hogy elmúljon a száraz vihar.

– Ti tudjátok, hol vagyunk? – kérdezte Jóska.

– Úgy gondolom, felértünk a hegytetőre – vont a vállát Jani, mint aki nem biztos a dolgában.

Egyre sűrűbb és fullasztóbb lett a por, alig lehetett valamit látni, a szemünket dörzsöltük állandóan, és ettől sáros lett az arcunk. A hozzánk szegődött kutya folyamatosan prüsszökölt.

– Én hazamegyek – indult el váratlanul Jóska.

– Rossz irányba mész – rángattam vissza.

– Eltévednél egyedül – próbálta meggyőzni Jani. – Különben is elhatároztuk, hogy nem adjuk fel egykönnyen.

És elindultunk előre az úton, mit sem törődve a csípős széllel. Arra számítottunk, hogy ennek is vége lesz, csak össze kell tartani, legyőzzük a gonosz erőket, amelyek utunkba állnak.

– Megállhatnánk egy kicsit pihenni, már a vihar is alábbhagyott – lihegett Jóska.

Kifulladásig ültünk le az út szélén egy farönkre, patakokban folyt rólunk a sáros veríték. Por borított körülöttünk mindent, aztán megszűnt váratlanul a szürke havazás, és beláttuk jó darabon előttünk az utat.

– Valami fénylik ott – kiáltottuk egyszerre. – Gyerünk! Megtaláltuk!

Akkor már futottunk. Az aranyhintó állt előttünk az úton, el sem ásták, pontosan úgy nézett ki, ahogyan elmesélték: bordó bársonnyal borították a belsejét, kívülről a fémrészek mind aranyból voltak. Tompán ragyogott a hintó a sápadt napfényben, ujjnyi vastagon állt a tetején a por. Senki sem ült a bakon, nem őrizték katonák.

(...)

31. Hol játszódik az idézett részlet cselekménye?

- A. a természetben
- B. az erdőben
- C. a parkban
- D. a faluban

(1 pont)

32. Hány (emberi) szereplő jelenik meg a szövegrészletben?

- A. 2
- B. 3
- C. 4
- D. 5

(1 pont)

33. Miért gondolja Jani a részlet elején, hogy megtalálta az aranyhintót?

- A. azért, mert a talált tárgy gazdátlanul hevert
- B. azért, mert a talált tárgy hasonlított rá
- C. azért, mert a talált tárgy réginek tűnt
- D. azért, mert a talált tárgy el volt ásva

(1 pont)

34. Mi történik, amikor a fiúk felérnek a hegytetőre?

- A. hirtelen besötétedik
- B. feltámad a szél
- C. elmúlik a vihar
- D. felkel a nap

(1 pont)

35. Melyik közmondással jellemezhető a szereplők közötti viszony?

- A. Bolondnak kedvez a szerencse.
- B. Sok ökör terhet mozdít.
- C. Sok kicsi sokra megy.
- D. Egységben az erő.

(1 pont)

36. Mire vonatkozik a szövegben szereplő *szürke havazás* metafora?

- A. apró madártollakra
- B. szállongó hamura
- C. kavargó porra
- D. szitáló esőre

(1 pont)

37. Mi szolgál a szerző számára a mű cselekményének alapjául?

- A. családi történet
- B. régi képeslap
- C. helyi monda
- D. talált tárgy

(1 pont)

38. Milyen közlésforma az alábbi részlet?

– *Én hazamegyek – indult el váratlanul Jóska.*
– *Rossz irányba mész – rángattam vissza.*

- A. belső monológ
- B. elbeszélés
- C. dialógus
- D. polilógus

(1 pont)

39. Az alábbiak közül melyik célpontot jelöli az *oda* igekötő a szövegben megjelenő *odasiettünk* szóban?

- A. hegytető
- B. diófa
- C. kutya
- D. aranyhintó

(1 pont)

40. Milyen típusú alárendelés található a *Különb is elhatároztuk, hogy nem adjuk fel egykönnyen* mondatban?

- A. tárgyi
- B. állítmányi
- C. célhatározói
- D. módhatározói

(1 pont)

I. Irodalom

Szöveghez nem kapcsolódó irodalmi műveltségi feladatsor

Eldöntendő típusú feladatok

A következő feladatokban a felkínált négy válaszlehetőség közül csak **egy** helyes.

A válaszadó lapon a feladatok sorszáma mellett X-szel kell jelölni a helyesnek tartott megoldást.

A helyes válaszra egy (1) pont jár.

41. Milyen jóslatot kap Thetisz istennő az antik mitológiában?

- A. fia erősebb lesz apjánál
- B. fia meg fogja ölni az apját
- C. fia megtalálja apja gyilkosát
- D. fiai egymás kezétől vesznek el

(1 pont)

42. Az alábbi szövegek közül melyik található az Újszövetségben?

- A. *Teremtés könyve*
- B. *Énekek éneke*
- C. *Jelenések könyve*
- D. *Példabeszédek*

(1 pont)

43. Melyik középkori kiadvány **nem** tartalmaz magyar nyelvemléket az alábbiak közül?

- A. *Tihanyi alapítólevél*
- B. *Gesta Hungarorum*
- C. *Leuveni kódex*
- D. *Pray-kódex*

(1 pont)

44. Mi jellemzi a polihisztort?

- A. széleskörű tudás
- B. gépies cselekvés
- C. mély vallásosság
- D. szárnyaló képzelet

(1 pont)

45. Az alábbi helyszínek közül melyik **nem** meghatározó Janus Pannonius életpályájában?

- A. Győr
- B. Medvevár
- C. Nagyvárada
- D. Pécs

(1 pont)

46. A *commedia dell'arte* melyik tipikus karakterének változata Molière Tartuffe nevű szereplője?

- A. álszent
- B. nőcsábász
- C. okos szolga
- D. idős gavallér

(1 pont)

47. Mi a *narrátor* szinonimája az alábbiak közül?

- A. versbeszélő
- B. elbeszélő
- C. költő
- D. író

(1 pont)

48. Mi a *Szózat* versformája?

- A. nibelungizált alexandrin
- B. skót balladaforma
- C. disztichon
- D. szonett

(1 pont)

49. Melyik irodalmi toposz **nem** szerepel a *Csongor és Tündében*?

- A. út
- B. éj
- C. lant
- D. kert

(1 pont)

50. Melyik állítás igaz Kosztolányi Dezső *Édes Anna* című regényére?

- A. Címszereplője idealizált nőalak.
- B. Tartalmazza a főhős részletes lélekrajzát.
- C. Beteljesült szerelem történetét dolgozza fel.
- D. A szerző szereplőként is megjelenik a műben.

(1 pont)

51. Melyik **nem** modern stílusirányzat?

- A. szentimentalizmus
- B. impresszionizmus
- C. szimbolizmus
- D. szecesszió

(1 pont)

52. Melyik műből származik az alábbi idézet?

*vagy vedd példának a piciny fűszálat:
miért nő a fű, hogyha majd leszárad?
miért szárad le, hogyha újra nő?*

- A. Ady Endre: *Őrizem a szemedet*
- B. Babits Mihály: *Esti kérdés*
- C. József Attila: *Téli éjszaka*
- D. Radnóti Miklós: *Hetedik ekloga*

(1 pont)

53. Az alábbi szövegrészeket közül melyik tartalmaz szinesztéziát?

- A. szirom borzong a fán
- B. megbú a fázós kis meleg
- C. fehérítő illatokkal alkonyul
- D. vadgesztenyék gyertyái fénylenek

(1 pont)

54. Miben tér el József Attila *Curriculum vitae* című műve a műfajjelölő cím keltette olvasói elvárásoktól?

- A. összefüggő szöveget képez
- B. tárgyilagos hangnem jellemzi
- C. szakmai tapasztalatokat ismertet
- D. személyes élményeket oszt meg

(1 pont)

55. Melyik művet mutatta be a Nemzeti Színház 1848. március 15-én?

- A. Bessenyei György: *A filozófus*
- B. Katona József: *Bánk bán*
- C. Madách Imre: *Az ember tragédiája*
- D. Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde*

(1 pont)

II. Nyelvtan

Szöveghez nem kapcsolódó nyelvi feladatsor

Eldöntendő típusú feladatok

A következő feladatokban a felkínált négy válaszlehetőség közül csak **egy** helyes.
A válaszadó lapon a feladatok sorszáma mellett X-szel kell jelölni a helyesnek tartott megoldást.
A helyes válaszra egy (1) pont jár.

56. Az alábbi szavak közül melyiket kell minden esetben nagy kezdőbetűvel írni?

- A. Hold
- B. Sziget
- C. Török
- D. Szulimán

(1 pont)

57. Melyik szleng kifejezésnek **nincs** *rendőr* jelentése?

- A. drót
- B. hekus
- C. szerv
- D. zsaru

(1 pont)

58. Milyen mássalhangzótörvény érvényesül a *jobbra* szóban?

- A. zöngéesség szerinti hasonulás
- B. képzés szerinti hasonulás
- C. összeolvadás
- D. rövidülés

(1 pont)

59. Az alábbi szókapcsolatok közül melyik **hibás** helyesírási szempontból?

- A. össze téveszt
- B. cserben hagy
- C. tönkre tesz
- D. vele jár

(1 pont)

60. Az alábbiak közül melyik jelöl nyelvi stílusréteget?

- A. szleng
- B. irodalmi
- C. bizalmas
- D. választékos

(1 pont)

Üres oldal

Üres oldal

Üres oldal